

№ 56.

Kalendarzyk tygodniowy:

Wtor. Św. Matyldy Kr.
Środa S. Klemensa.
Czwart. Ś. Abrahama P.
Piąt. Św. Józefa z Ar.
Sob. Św. Gabriela Arch.
Niedz. Św. Józefa Obl.
Pon. Św. Wolframa B.

Wschód słońca: godz. 6 m. 37.
Zachód słońca: godz. 5 m. 49
Dł. dnia: godz. 11 m. 12.

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 8 k. —
Półrocznie " 4 " —
Kwartaln. " 2 " —
Miesięczn. " — " 67
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 10 kop. —
Półrocznie " 5 " —
Kwartalnie " 2 " 50
Miesięcznie " — " 85

Redakcyja

w ŁODZI,
ul. Przejazd № 8.
№ telefonu 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany.

Wtorek, dnia 1 (14) marca 1905 roku.

Kantery: własny w Warszawie, Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minka; w Zgierzu u p. Ikiertc.

CENA OGŁOSZEŃ: „Nadesłane“ na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 1/2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 kop.). Reklamy i Nekrologi po 15 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 36 rb. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcyja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Teatr Polski „Victoria“ pod art. kierunkiem M. Gawalewicza.
We wtorek po raz pierwszy „Rozkosze wdowieństwa“, krotchwila Gernert Daucourt'a.

Teatr „Wielki“ We wtorek po raz pierwszy „WIDMA“ (DZIADY), muzyka St. Moniuszki, słowa Adama Mickiewicza, rozpocznie „Cavaliera Rusticana“.

Warszawska Pralnia Chemiczna, Farbiarnia i ZAKŁAD reperacyjno-krawiecki
WŁADYSŁAWA PIĘTKI, p. f. „Helena.“

Wykonuje wszelkie roboty w zakres Pralni Chemicznej wchodzące, tanio i akurrotnie.

Na ządanie w 24 godzin. Łódź, PIOTRKOWSKA № III. Telefon nr. 851. 120-102-3

AKUSZERKA

Paszyńska

mieszka obecnie przy ulicy Widzewskiej № 11, pierwszy dom od rogu ul. Średniej.
Przyjmuje panie spodziewające się słabości, na ządanie umieszcza dzieci. 1013-r-0

Rozkład pociągów.

Od 28 października.

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odechodzą z Łodzi: o godzinie 12.30, 7.10*, 12.05, 1.40, 3.15, 6.10*, 8.50.

Przychodzą do Łodzi: o godz. 3.00, 5.15, 9.35, 10.15*, 3.35, 5.22 8.20, 11.00.

Pociągi oznaczone *, służą dla bezpośredniej komunikacji „Łódź — Warszawa“ (bez przesiadania).

Kolej Warszawsko-Kaliska

Odechodzą do Kalisza: o g. 6.35, 11.49, 4.40, do Warszawy: o godzinie 9.32, 2.30. Przychodzą z Kalisza: o godz. 9.17, 2.16, 6.35.

Kolej Obwodowa.

Odechodzą ze stacji Łódź-kaliska do Słotwin o godz. 6.45, ze Słotwin do st. Łódź-kaliska 7.12. Odechodzą ze st. Łódź-kaliska do Kuluszek 6.55, przychodzą z Kuluszek do st. Łódź-kaliska o g. 6.20.

Uwagi. Godziny wydrukowane tłustym drukiem oznaczają czas od 6 wieczorem do 6 rano.

BITWA POD MUKDENEM.

Długotrwała i krwawa bitwa pod Mukdenem skończyła się porażką wojsk rosyjskich i zajęciem Mukdena przez japończyków; dokoła Mukdena wszelako, na całej drodze odwrotu rosyjan toczą się jeszcze zacięte potyczki, których rezultat niewiadomy.

Aczkolwiek cały przebieg bitwy mukdenskiej, o ile z depesz i dorywczych sprawozdań sędzić można, przypomina bitwę laojańską, wszelako gen. Kuropatkin odwrót ma znacznie utrudniony i nie odbywa się on bynajmniej we wzorowym porządku, jak to miało miejsce dotychczas.

Ostatni raport gen. Kuropatkina z dnia 10 marca stwierdza, że cofanie armii ma miejsce wśród wielkich trudności i niebezpieczeństw.

Głównodowodzący wraz z główną kwaterą opuścił Mukden w dniu 9 b. m.

Pociągi japońskie padały na linię kolejową; gen. Kuropatkin osobiście poprowadził atak, zebrawszy większe siły, przeciwko Tehenituniowi od strony Saogonza, aby odeprzeć oskrzydlającą go kolumnę nieprzyjacielską.

Wieś Tehenitun została zdobyta, japończycy zaszli rosyjan z boku, przerwali ich lewe skrzydło pod Kiauzania i, posuwając się wzdłuż linii kolejowej od wschodu i zachodu, otaczali pierścieniem Mukden. Wobec tego gen. Kuropatkin w nocy rozkazał odwrót na Telin. Wśród cofających się wojsk, z niewytłomaczonych dotychczas przyczyn, powstała panika; wozy spychały się nawzajem, a natrafwszy pomiędzy wsiami Tawa i Pache na cofające się oddziały wywołały zamieszanie, trwające dwie godziny. Wczoraz japończycy dotarli pod Pache o 13 mil za Mukdenem nasegnęli cofających się rosyjan i zadali im ciężkie straty.

W dniu 11 marca, wedle raportu gen. Kuropatkina, tylna straż rosyjska pod dowództwem gen. Herszelmana o godzinie 7 ej rano stała na pozycjach w okolicy stacji Hussitaj; o losach trzeciej armii nie było wiadomo, oddziały zaś armii pierwszej znajdowały się o 25—30 wiorst na południe i południowy wschód od Telinu, atakowane przez nieznaczne oddziały jazdy japońskiej. W Pache zabrano do niewoli całą cofającą się kolumnę rosyjską.

Z tych skąpych szczegółów niepodobna wytworzyć całego obrazu przebiegu piętnastodniowych krwawych i niezwykle uporeczywych bojów pod Mukdenem, to jednak pewnik niezbity, że kampania rozpoczęta w roku zeszłym w lutym napadem floty japońskiej na Port Artura, zakończoną została obecnie pod Mukdenem na korzyść japończyków.

W prasie zagranicznej na wieść o porażce

pod Mukdenem pojawiły się pogłoski na temat nie dalekiego zawarcia pokoju.

«Daily Telegraph» doniósł nawet, jakoby rosyjskie ministerium spraw zagranicznych zwróciło się do rządu francuskiego z wyrażeniem gotowości do rozpoczęcia rokowań pokojowych. Międzynarodowe przecieży sfery polityczne pogłoskę tę uważają za bezpodstawną; poseł zaś rosyjski w Waszyngtonie Cassini, oświadcza stanowczo, że wojna prowadzoną będzie dalej aż do ostatecznego zwycięstwa Rosji bez względu na ofiarę. Tego samego zdania jest i poseł japoński przy rządzie Uuii północno-amerykańskiej, który dowodzi, że dopóki propozycja pokoju nie wyjdzie od Rosji wojna prowadzoną będzie w dalszym ciągu.

Omawiając bitwę pod Mukdenem, znany korespondent wojenny «Berliner Tageblatu» pułkownik Gaedke dowodzi, że ponieważ w pierwszych dniach lutego japończycy odparli niedość energiczne natarcie gen. Kuropatkina, mające na widoku osaczenie lewego ich skrzydła—to w bardzo prostym wyniku poczęli wypierać stopniowo prawe skrzydło rosyjskie ku północy i zajmować równinę pomiędzy Laoche i Hunche.

Jednocześnie oddział japoński mieszany w sile 10,000 ludzi wzdłuż granicy mongolskiej wtargnął od zachodu na tyły armii rosyjskiej, grożąc przecięciem komunikacji pomiędzy Mukdenem a Charbinem. Naociaż marsz ten, wbrew interesom japończyków, ujawniony został dość wcześniej, gen. Kuropatkin nie mógł przedsięwziąć dla unicestwienia go energicznych środków, gdyż japończycy, ściągawszy już wówczas całą swą armię z pod Portu Artura i działa obłężnicze, pomimo że mieli słabsze siły od rosyjan, rozpoczęli śmiały atak na oba skrzydła.

Na pozycjach, silnie ufortyfikowanych nad rzeką Szache, pozostawili tylko armię marszałka Nodzu w sile 3 dywizyj. Armia Kuroki skierowała się w góry przeciw lewemu skrzydłu rosyjskiemu, a główne siły pod wodzą gen. Nodzu i Oku rozpoczęły natarcie na prawe skrzydło rosyjskie i zagroziły tyłom armii rosyjskiej.

Ten ruch strategiczny był niezwykle niebezpieczny dla japończyków, gdyż rosyjanie mogli nader łatwo rozbić ich armię, lecz dzielność wojsk japońskich i gwałtowność natarcia zapobiegły niebezpieczeństwu.

Pierwszy rozpoczął natarcie gen. Kuroki, uderzwszy na wschodniem skrzydło na gen. Renenkampa, którego po uporeczywym boju odparł ku północy, przyczem wdarł się pomiędzy centrum i lewe skrzydło rosyjskie. Jednocześnie pociągami z dział dalekonośnych, które osiągały Mukden, japończycy rozpoczęli bombardować centrum rosyjskie, wykonyując przytem niewielkie lecz energiczne ataki. Tym sposo-

bem odwrócili oni uwagę rosyjan od prawego skrzydła, gdzie los bitwy mukdeńskiej został zdecydowany.

Posiłki przybywały wprawdzie na lewe skrzydło rosyjskie, nadsyłane z centrum, lecz bardzo powoli. Rosyjanie usiłowali kilka razy przejść do ataku, lecz wogóle trzymali się akcji obronnej.

W dniu 5 marca armia rosyjska znajdowała się już tylko o 8 kilometrów od Mukdenu, równoległe do linii kolejowej, wiodącej do Mukdenu, prawie zupełnie osaczona przez japończyków.

„Warszawski Dziennik“ wydrukował następującą korespondencję z Płocka:

„W dniu 13 lutego (3 marca) r. b. nieczekiwanie robotnicy zawiesili pracę w dwóch fabrykach maszyn i narzędzi rolniczych Margulie-
sa i Sarny, zażądawszy przez trzech swoich delegatów powiększenia płacy zarobkowej i dziennej, tądzież zmniejszenia godzin dnia roboczego.

Charakterystyczną jest ta okoliczność, że ciż sami robotnicy przed trzema tygodniami zwrócili się do pracodawców z żądaniem zmniejszenia dnia roboczego o jedną godzinę, co uzyskali, przyczem zobowiązali się nie ujawniać więcej żadnych żądań, zwłaszcza co do zwiększenia płacy, ponieważ oświadczone im wówczas, że wobec powszechnego zastoju w handlu i wskutek silnej konkurencji ze strony miejscowego Towarzystwa rolniczego, zaopatrującego w maszyny i narzędzia wszystkich ziem gubernii płockiej, fabrykanci nie są w możności podnieść rozmiarów istniejącej płacy zarobkowej, bodaj o parę kopiejek, albowiem w takim wypadku byli by zniewoleni zlikwidować swoje interesy.

Jak się okazuje, część tutejszych robotników wystąpiła z nowymi wymaganiami wyłącznie pod naciskiem ludzi złej woli, przekonywujących ich że tylko za pośrednictwem strejków mogą wyjednać wygodniejsze dla siebie warunki bytu.

Większość z robotników przez dłuższy czas nie chciało się zdecydować na wprowadzenie w czyn propozycji burzycieli, lecz w rezultacie ulegli namowom i powtórnie zaprzestali pracy.

Rezultaty układów jeszcze niewiadome.“

Lekarz z Portu Artura.

—:—

Spółpracownik „Kuryera Warszawskiego“ miał wywiad z przybyłym do Warszawy lekarzem rodakiem, warszawianinem, któremu udało się zdrowo i pomyślnie przetrzymać całe oblężenie Portu Artura.

Przybyłym jest dr. Aleksander Zamenhof.

Dr. Zamenhof liczy lat 28; przed dwoma laty dopiero ukończył uniwersytet warszawski, jako więc człowiek w pełni sił mekkich, był do przeniesienia niesłychanych trudów oblężenia wybornie usposobiony.

Mimo to czuje się [bardzo zmęczonym i wyczerpanym nie tylko samym przebiegiem walki w Porcie Artura, ale całomiesięczną prawie ostatnią z tamąd podróżą do miasta rodzinnego.

Dla tego, pragnąc na razie oszczędzić d-rowsi Aleksandrowi Zamenhofowi utrudniającego zazwyczaj wywiadu dziennikarskiego, „Kuryer Warszawski“ poprzestaje na przytoczeniu tylko niektórych szczegółów z jego odysei portarturskiej i ostatniej podróży powrotnej na łono stęsknionej rodziny.

Dr. Zamenhof mianowany był pierwotnie po przyjeździe do Mandżurji do Chabarowska, ale pomimo wysłania już tam jego papierów, zwrócono go z Charbina do Laojanu, z kąd następnie ostatecznie przeznaczono do Portu Artura.

Tam to stanął dr. Z. d. 6 go maja, to jest na dwa dni przed zamknięciem Portu przez japończyków i był świadkiem pamiętnego w dziejach blokady ataku branderów japońskich.

Cały prawie okres oblężenia dr. Zamenhof spędził na najniebezpieczniejszych pozycjach przedowych pomiędzy fortami i na fortach, mając pod sobą cały ambulans ratunkowy, opatrunkowy, którego też był kierownikiem.

W niebezpieczeństwie życia przy niesieniu pomocy rannym po każdym szturmie w pierwszej linii bojowej był kilkakrotnie i cudem prawie uniknąć zdołał odłamków bomb, kartaczów i szrap-

neli japońskich, które sypały się i pękały nokoło jego ambulansu.

A robota była nielada. Wypadało nieraz opatrywać po 600 rannych.

Podczas oblężenia do końca nie brakowało oblężonym szampana, wódki, piwa, ryżu i chleba, którego mieli poddostatkiem. Natomiast mięso było wydzielane po pół funta tygodniowo na żołnierza i to konina. Krowa kosztowała pod koniec oblężenia 600 rb., gęś 75 rb., główka czosnku i cebuli 3 do 5 rb i t. p.

Pod koniec oblężenia zabrakło już środków opatrunkowych. Więc gazę jodoformową i sublimatową, watę hygroskopijną, bandażę i t. p. zastępowano wszelkimi możliwymi tkaninami, odpowiednio wysterylizowanymi.

Z rodaków lekarzów wojskowych, którzy przebyli oblężenie w Porcie Artura, dr. Zamenhof zapamiętał nazwiska d rów: Egera, braci Lipstad-tów, Springera, Słuczewskiego i Wróblewskiego, którzy są zdrowi i wszyscy już znajdują się w drodze powrotnej do kraju.

O przyjęciu w tem mieście, zgotowaniem przez japończyków oficerom, przybyłym z oblężenia Portu Artura, lekarz nasz wyraża się jaknaj-pochlebniej. Władze japońskie i ludność zachowywały się względem oficerów rosyjskich odjeżdżających nietylko taktownie i gościnnie, ale prawdziwie po dżentelmeńsku. Mieszkania w Nagasaki przygotowano dla nich w dzielnicy t. zw. rosyjskiej, a na wstępie wręczono każdemu z przybyłych podpisane przez gubernatora przepisy zachowania się i przysługujących rosyjanom praw na ziemi japońskiej, zredagowane w języku rosyjskim.

Dr. Zamenhof, jako lekarz pułkowy, mógł wyjechać wcześniej i opuścić Port Artura wraz z generałem Stesslem i jego otoczeniem, przez Nagasaki.

Dr. Zamenhof wogóle wyraża się nader pochlebnie o kulturze wysokiej japońskiej, którą stawia na wyniosłym piedestale przodownictwa umysłowego, wyrobienia politycznego, oraz postępu kulturalnego.

Stosunek oficerów do żołnierzy w armii japońskiej jest idealnie przyjacielski, poufały, co jednakże nie wyłącza wzorowej karności i subordynacji na polu bitwy.

Kiedy japończycy wkroczyli do zdobytego Portu Artura, nie robili wrażenia zwycięzców, wchodzących: «Vae victis!», ale samarytan, oddanych ratowaniu pozostałych przy życiu pokonanych obrońców twierdzy, których niedolę osłodzić i ulżyć jej pragnęli.

Piękny to rys szlachetnego charakteru.

W Nagasaki dr. Zamenhof wraz z generałem Stesslem wsiadł na okręt «Australien», którym dołynął przez Szanghaj do Port Said. W Szanghaju wojskowi rosyjscy otrzymali żołd zaległy, wypłacony im w walucie angielskiej.

Z Port Said dr. Zamenhof wsiadł na pokład okrętu osobowo-transportowo rosyjskiego „Bojan“, na którego pokładzie przez Colombo i Konstantynopol zawinął do Odessy, a załatwiwszy tutaj formalności, związane ze swym 2 miesięcznym urlopem, podążył do Warszawy.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Długomira. Jutro Ojcostwa.

TEATR VICTORIA. Dziś po raz pierwszy „Roskosze wdowieństwa.“ farsa G. anert Dancourt'a. Początek o godzinie 8 1/4 wieczorem.

TEATR WIELKI. Dziś „Cavaleria rusticana.“ opera Mascagniego i „Widma“, opera Moniuszki. Początek o godzinie 8 1/4 wieczorem.

KRONIKA.

—s—

Komisya kodyfikacyjna. „Warszawski Dziennik“ donosi: „W roku 1899 utworzoną została pod przewodnictwem b. prokuratora Izby sądowej warszawskiej E. Turana, czasowa Komisya w celu przejrzenia istniejących w kraju tutejszym praw i postanowień specjalnych.

W skład Komisji weszli: zarządzający kancelaryą generał-gubernatora warszawskiego E. W. Mienkin, podprokuratorzy Izby sądowej: A. E. Kilsztedt i W. I. Pomianowski, członek izby sądowej N. M. Reinke, prezes zjazdu sędziów po-

koju 1 okręgu gub. warszawskiej N. A. Łoganow i radca prokuratoryi I. E. Domaszewski. Przystępując do kodyfikacji tych praw, Komisya sporządziła spis praw i postanowień, zawartych w 4 tomach „Dziennika praw“ Księstwa Warszawskiego i w 72 tomach „Dziennika praw“ Królestwa Polskiego, lecz na tem prace jej ukończone zostały wobec tego, że nie nastąpiło zatwierdzenie etatu co do osobistego składu Komisji, który po ubyciu części członków uległ znacznemu zmniejszeniu.“

Zmiany służbowe. Z rozporządzenia gubernatora piotrkowskiego, starszy pomocnik komisarza IV cyrkla M. Popow, został mianowany policmajstrem m. Częstochowy. Młodszy pomocnik komisarza I cyrkla Uthof mianowany starszym pomocnikiem komisarza IV cyrkla, na młodszego zaś pomocnika komisarza I cyrkla, назначony został urzędnik kancelaryi policmajstra m. Łodzi, Leon Szandeecki. Czasowo zaś pełnić będą obowiązki starszego pomocnika komisarza I cyrkla Uthof w I cyrkule, a w IV starszy pomocnik komisarza III cyrkla Nikolajew, jego zaś miejsce w III cyrkule objął młodszy pomocnik komisarza tegoż cyrkla p. Lewicki.

Dochody z leśnictwa. Zarząd leśnictwa w gubernii piotrkowskiej przewiduje dochody w 1905 roku w sumie 8,834 rb.

Zakłady restauracyjne. Na podstawie zezwolenia Zarządu akeyzy wszystkie zakłady restauracyjne 3 rzędu w Łodzi, oraz piwiarnie z dniem dzisiejszym mogą prowadzić targ jak dawniej do godz. 10 lub 11-ej wieczorem, względnie do otrzymanego przedtem pozwolenia, z warunkiem jednak, aby otwierane były o godz. 9 rano.

Zapomogi. Zarząd wzajemnego ubezpieczenia w Królestwie Polskiem z podatku ubezpieczeniowego wyasygnował zapomogi dla rodzin szeregowców, powołanych do armii czynnej na Dalekim Wschodzie, zamieszkałych w gub. piotrkowskiej, 75,000 rb.

Powrót do pracy. W dniu dzisiejszym, po kilkudniowej przerwie puszczone zostały w ruch wszystkie oddziały zakładów fabryki ake. Tow. I. K. Poznańskiego. Do pracy powrócili wszyscy robotnicy, zgadzając się na zaproponowane im w ostatnich czasach przez Zarząd Towarzystwa warunki unormowania godzin pracy i wynagrodzenia. Warunki wzmiankowane podaliśmy w № 52 „Rozwoju“ z d. 9 b. m.

— Wczoraj w godzinach przedpołudniowych w niciarni w Widzewie wznowiono pracę na dawnych warunkach; przedzalnia w tejże fabryce co do godzin pracy i wynagrodzenia, na tych samych warunkach co niciarnia, będzie puszczone w ruch w środę. Do pracy stanęło dwie trzecie ludzi z ogółu pracujących przed zatrzymaniem fabryki.

Pracownicy — cukiernicy. Na skutek wystąpienia subiektów cukierniczych do właścicieli cukierni łódzkich, w sprawie unormowania czasu roboczego oraz polepszenia bytu, zwołane zostało wczoraj o godzinie 5 ej popołudniu w sali hotelu Manteuffla zebranie wszystkich właścicieli cukierni, zarówno chrześcian jak i żydów. Przybyło 19 cukierników za wyjątkiem pp.: Michała Ulrichsa, G. ützbändlera i Kazimierza Masłowskiego, którzy mimo zawiadomienia przez kurendę, nieusprawiedliwili swej nieobecności na zebraniu wczorajszym.

Na przewodniczącego zebrania powołano p. Aleksandra Roszkowskiego, który ze swej strony zaprosił na asesora p. Ernesta Bartscha, Rudolfa Sterna, a na trzymającego pióro p. Ferdynanda Ulricha.

Po utworzeniu prezydium przystąpiono do rozważenia przedstawionych przez subiektów żądań, obejmujących 12 punktów.

Co do pierwszego punktu, aby w niedzielę i święta praca została całkiem zawieszona, zebrani jednomyślnie oświadczyli, że albo sami pragnęliby w święta zaniechać pracy, to jednak rodzaj zajęć związanych z fachem cukierniczym nie pozwala na to. Wyłoniły się różne wnioski, dotyczące ograniczenia w zakładach cukierniczych do minimum pracy w niedziele i święta. Jedni głosowali, aby praca trwała od godz. 5-ej do 10 rano, drudzy od 6 do 10 ej rano. Ostatecznie uchwalono, aby w każdą niedzielę i święto zajęcia subiektów trwały od godz. 5-ej do 10 rano, przyczem jeden z subiektów kolej-

no odbywać będzie dyżury w cukierniach od godziny 10 rano do 6 wieczorem.

Ażeby umożliwić przygotowanie na niedzielę i święto odpowiedniego zapasu towaru, zajęcia w sobotę wyjątkowo odbywać się będą do godziny 8 ej wieczorem, bez specjalnego wynagrodzenia poza normalnymi godzinami pracy.

Czas roboczy w pozostałe dni powszednie trwa od godziny 6-jej rano do godz. 6 wieczorem z zaprowadzoną w danym zakładzie przerwą na obiad. Wyznaczony przez pryncypałów czas na śniadanie, obiad i kolację dla subjektów nie będzie podlegać kontroli, byle pracownik na termin właściwy wykończył powierzoną mu pracę.

Postanowienie powyższe co do czasu roboczego nie dotyczy bynajmniej tygodni przedświątecznych, mianowicie przed B żem Narodzeniem, Wielką Nocą, Zielonemi Świątkami oraz podczas karnawału, kiedy ruch w cukierniach jest spotęgowany.

Stołowanie subjektów w niedzielę i święta pozostaje i nadal, przyczem czas na obiad, do którego zastosować się winni wszyscy subjekci, ustanowiono od godziny 12 do 2 ej popołudniu. Żądania subjektów, aby zamiast całodziennego utrzymania w niedzielę i święta wypłacać im po 50 kop., nie zostało uwzględnione.

Co do żądanego wynagrodzenia za pracę ponad określoną normę, t. j. po godzinie 6 wieczorem, zebrani postanowili, że w zasadzie zgadzają się na to, z warunkiem jednak, aby każdy z subjektów w ciągu oznaczonego czasu roboczego wykończył przy pomocy ucznia i parobka towaru, wartość 30 rubli. Wynagrodzenie specjalne za pracę poza godzinami zajęć wypłacane będzie w stosunku do pobieranej pensji przez każdego subiekta.

Zgodnie z żądaniem subjektów wszelkie gratyfikacje zasadniczo zostają skasowane, a natomiast wypłacane będzie regularnie wynagrodzenie za godziny ponad normę pracy przy pobieranej przez subiekta pensji.

Pensja wypłacana będzie regularnie 1 go i 15-go każdego miesiąca.

Co się tyczy wynagrodzenia najmłodszego subiekta, który świeżo został wypisany, zebrani, po dłuższej dyskusji uchwalili, aby ustanowić 10 rubli miesięcznie.

W celu prowadzenia kontroli i zapisywania płacy zarobkowej, właściciele cukierni zaprowadzą specjalne książeczki obrachunkowe, które wydane zostaną subjektom.

W sprawie udzielania urlopów postanowiono, aby każdy subiekt, pracujący dłużej niż rok, korzystał corocznie z półmiesięcznego urlopu, wybierając na to taki czas, w którym jest najmniej ruch w zakładach cukierniczych. Subiekt, pragnący wyjechać na urlop, obowiązany zawiadomić o tem pryncypała przynajmniej na 2 tygodnie przed wyjazdem. Każdy subiekt obowiązany także sam postarać się o zastępcę, który wynagradzany będzie przez właściciela cukierni.

Co do wyzwalania uczniów, oraz przyjmowania tylko jednego ucznia na każdego subiekta, zebrani wyrazili zdanie, że sprawa ta da się racjonalnie załatwić wówczas, kiedy założony zostanie cech cukierniczy w Łodzi. Do chwili urzeczywistnienia tego projektu, cukiernicy wyrazili gotowość wpływania moralnie na swych kolegów, aby liczbę przyjmowanych uczniów zredukować do minimum, mianowicie, aby na jednego subiekta nie wypadło więcej nad jednego ucznia.

Wobec tego, że kwestya zawarta w punkcie 11, była już omawiana w poprzednich punktach (2 i 3), przeto sprawy tej nie poddawano dyskusji.

Ażeby na przyszłość można załatwiać prawidłowo wszelkie sprawy, dotyczące fachu cukierników, postanowiono w jaknajkrótszym czasie podjąć starania u władz o pozwolenie na założenie w Łodzi cechu cukierników. Załatwienie tej sprawy powierzono specjalnie wybranej komisji, w której skład weszli pp. Aleksander Roszkowski, Ferdynand Ulrich i Ernest Barcz. Na pierwsze potrzeby, związane z projektem założenia cechu, z inicjatywy p. Vogta zebrano wczoraj 100 rb. Do składki przyłączyli się i bawiący chwilowo w Łodzi kupcy warszawscy, pp. Dąbrowski i Szmolke.

Wyniki uchwał zapadłych wczoraj na zebraniu właścicieli cukierni — zakomunikowane

zostaną dzisiaj delegatom z ramienia subjektów cukierniczych.

Następnie zwołane zostanie raz jeszcze posiedzenie właścicieli cukierni z udziałem delegatów, w celu ostatecznego porozumienia się i wprowadzenia w wykonanie obowiązujących postanowień z d. 1 kwietnia r. b.

Osobiste. Dr. Józef Koliński rozpoczął po pewnej przerwie przyjmowanie chorych.

Loterya. Dzisiaj w drugim dniu ciągnięcia II ej klasy 184-iej loteryi klasycznej padły następujące ważniejsze wygrane:

1500 rb. № 2272.
600 rb. № 1102, 11875.
400 rub. № 1744, 18972, 23294.
150 rb. № 2569, 3706, 4291, 5542, 14615, 15866, 19267, 19285, 19718.

Z Komitetu przeciżebraczego. Sekcja opieki i wsparć przy łódzkim Komitecie przeciżebraczym, uznając za wadliwy i bezcelowy, do tyczasowy sposób zapobiegania żebractwu przez wydawanie wsparć tygodniowych, postanowiła zupełnie skasować wymienione wsparcia pieniężne i zorganizować pomoc przeciżebraczą na innych podstawach.

Celem wszechstronnego omówienia tego projektu Sekcja opieki i wsparć uprzejmie prosi panie opiekunki o liczne przybycie na posiedzenie Sekcji, wyznaczone w Przytułku starców i kalek na ul. Dzielnej na czwartek 16 b. m. o godz. 8 wieczór. W tymże terminie pożądane przybycie członków innych sekcji, w celu załatwienia kilku spraw natury gospodarczej.

Niewinnie skazany. W swoim czasie donosiliśmy o zuchwałej zbrodni, której ofiarą padła mieszkanka m. Łodzi Łaja Braunowa, handlująca korkami, tudzież o wyroku Sądu Okręgowego piotrkowskiego, skazującym męża zamordowanej — Brauna — na ciężkie roboty i dożywotnie osiedlenie w Syberji.

Motywy tego wyroku zupełnie przemawiały za winą żonobójcy. Sąd między innymi ustalił drogą badania świadków: że pożyczcie Brauna z żoną pozostawiało wiele do życzenia; że Braunowa kilkakrotnie przez to uciekała od męża; że na ubraniu, które nosił oskarżony w dniu zabójstwa, znaleziono znaczne plamy krwawe, pochodzące, zdaniem biegłych, od bryzgnięcia krwi z rany bezpośrednio po jej zadaniu; że nieład w pokoju zamordowanej był sztucznie inscenizowany przez Brauna, by upozorować rabunek i t. p.

Sprawa, na skutek apelacji skazanego, przeszła do Izby Sądowej warszawskiej. Zanim jednak wyznaczono termin jej sądzenia w 2-jej instancji, zaszedł fakt niezwykły i rzadko w kronice kryminalnej notowany. Oto schwytano niejakiego Konstantego Drzazgę, 24 letniego zbrodniarza, i stawiono go przed sądem za spełnienie szeregu zbrodni. W toku śledzwa ów Drzazga przyznał się między innymi i do... uśmiercenia Braunowej, którą uważał za kobietę zamężną.

Sąd Okręgowy uznał, za pewny, fakt spełnienia przezeń morderstwa na osobie kupcowej Braunowej, opierając się i na zeznaniach świadków i na opinii biegłych-lekarzów, którzy orzekli, iż pomiędzy krwawymi śladami palców na książeczce rachunkowej, znalezionej w mieszkaniu Braunowej, a odciskiem palców Drzazgi zachodzi zupełne podobieństwo. Sąd Okręgowy skazał Drzazgę na zesłanie do robót ciężkich na lat 20, tudzież na dożywotnie osiedlenie w Syberji.

Wyrok, zapadły w tej sprawie Drzazgi, był więc podstawą do zupełnego uniewinnienia Brauna w Izbie Sądowej, gdzie i przedstawiciel urzędu publicznego zrzekł się oskarżenia, dowodząc... przeoczenia sprawiedliwości. Właśnie przed kilku dniami sporządzony został wyrok motywowany Izby Sądowej w sprawie Brauna, wykazujący tę, bądź co bądź niezwykłą, pomyłkę sądową.

Kupcy kolonialni. Zapowiedziane zebranie kupców towarów kolonialnych, na którym wybrana ad hoc komisya zdawać będzie relację z powierzonej sobie czynności, odbędzie się w sobotę, o godz. 8 ej wieczorem, w lokalu urzędu starszych Zgromadzenia kupców m. Łodzi, przy ul. Dzielnej № 1.

Zaproszenia imienne rozesłane będą nietylko do wybitnych firm, lecz i do grona drobnych kupców kolonialnych.

Zebrańie. W niedzielę dnia 19-go marca r. b. o godz. 2-jej po południu w sali koncertowej „Selina“, przy ul. Konstantynowskiej № 14 w Łodzi, odbędzie się doroczne ogólne zebranie członków Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego w Radogoszczu.

Porządek dzienny zapowiada sprawy następujące: sprawozdanie Zarządu z czynności za 1904 r.; sprawozdanie Komisji rewizyjnej; podział czystego zysku; zatwierdzenie wynagrodzenia dla członków Rady i Zarządu, oraz zatwierdzenie wydatków administracyjnych na r. 1905; wybory członków do władz Towarzystwa w miejsce ustępujących.

Zajście. Protokół policyjny stwierdza, co następuje: „Wczoraj po południu na przechodzących około lasu miejskiego po za gmachem monopolu, Emilję Betcherową, zamieszkałą przy ul. Polnej nr. 3 i Feliksa Pytla, zamieszkałego przy szosie Rokicińskiej, w domu Welemirskiego, napadło kilku drabów, jak twierdzą napadnięci, w celach rabunku. Na krzyk napastowanych przybiegło dwu patrolujących żołnierzy pierwszej rotury muromskiego pułku: Hans Freiberg i Fryderyk Zalm. Gdy zaś stanęli w obronie napadniętych, wówczas nadbiegła z różnych stron gromada ludzi, którzy zaczęli rzucać kamieniami. Wywiązała się formalna bójka, w czasie której żołnierz Hans Freiberg, ugodzony kamieniem, otrzymał ciężką ranę w głowę, a kilka osób, znajdujących się w tłumie, uległo lekkim okaleczeniom. Poczem rzucający kamieniami zaczęli uciekać; pogoń zaś za nimi miała ten skutek, że ujęto jednego z gromady, Stanisława Banert, którego osadzono w areszcie policyjnym.“

Ogólne osłabienia. W ciągu dnia wczorajszego następujące osoby uległy ogólnemu osłabieniu: na ulicy Piotrkowskiej nr. 105 Herman Pleńkowski, lat 40; na ul. Średniej nr. 123 Marcin Dąbrowski, lat 43; na ul. Północnej nr. 1 Dawid Rosenbaum, lat 43; na stacji drogi żel. Fabr. Łódzkiej człowiek, lat 40, od którego nie dowiedziano się ani nazwiska, ani adresu i na ul. Staro-Zarzewskiej nr. 17 Matylda Krowicka, lat 65. We wszystkich tych wypadkach lekarze Pogotowia udzielili chorem doraźnej pomocy i pozostawili ich na miejscu.

SZTUKA I PIŚMIENICTWO.

Teatr. W dniu dzisiejszym oba teatry występują z premierami, mianowicie teatr Wielki wystawia „Widma“, Stanisława Moniuszki, oraz operę „Cavaleria rusticana“, Mascagniego.

Teatr Victoria wystawia dziś po raz pierwszy farsę francuską E. Grennert Dancourt'a p. t. „Rozkosze w dowieństwa.“

W próbach „Eros i Psyche“, poemat dramatyczny Jerzego Żuławskiego, wystawiony w dniu 27 lutego 1904 r. jednocześnie w Krakowie i Lwowie z olbrzymim powodzeniem. Do utworu tego muzykę dorobił Jan Gal.

— Repertuar teatralny na piątek i sobotę zapowiada gościnne występy W. Kaweckiej, która wystąpi w piątek w „Zemście Nietoperza“, trzyaktowej operetce J. Straussa, w sobotę zaś w „Ptaszniku z Tyrolu“. Do operetki tej dodane będą rozmaite wkładki.

Koncert „Lutni.“ Sobotni koncert «Lutni» zapowiada się bardzo dobrze. Siły solowe, które biorą w nim udział, dają rękojmię co do jego powodzenia. P. Jadwiga Matiasiek (wiolinistka) znana już jest naszej publiczności, przed kilku laty występowała u nas z rzetelnym powodzeniem. Parę lat sumiennej i wytrwałej pracy, przy wyjątkowym uzdolnieniu, każą przypuszczać, że talent mistrzowski u p. M. rozwinął się znacząco, czego dowodem krytyka pism warszawskich, które jednogłośnie wygłaszały tryumfy pochwalne podczas wystąpienia p. M. w towarzystwie muzycznym, czy też w warszawskiej Filharmonii.

St. Sienkiewicz, artysta opery warszawskiej, wystąpi w naszym grodzie po raz pierwszy, posiada dźwięczny głos tenorowy. Odśpiewa szereg pieśni: Müncheimera, Galla, Niewiadomskiego, Moniuszki i innych.

Zywe słowo będzie miało przedstawiciela w osobie uzdolnionego artysty teatru łódzkiego, p. Janusza Orlińskiego.

Chóry «Lutni» wystąpią z szeregiem nowych pieśni ludowych: Noskowskiego, Dworzaczka, Krzywickiego i innych.

Chór mieszany wykona pierwszy raz «Snitę» Noskowskiego p. t. „Wędrowny grajek“, jest to dzieło pełne natchnienia od początku aż do końca.

Początek koncertu o godz. 8½ wieczór. Program szczegółowy podamy wkrótce.

Z prasy rosyjskiej.

—s—

Nastrój duszy rosyjskiej po nadejściu pierwszych wieści bojowych z pola walki wyraża «Ruś» w następującym artykule pod tytułem „Więc znowu?”:

„Jakie okropne, jakie męczące dni!.. Po okresie ciszy znowu nastąpił czas krwawej walki i znowu szczęście nie chce się przechylić na naszą stronę.

Wojska nasze biją się bohatercko, biją się — strach powiedzieć — już dwa tygodnie. Atak po ataku bywa odpierany, ale przeciwnik nie osłabł, nie zwątpił; owszem, wciąż z nową i nową energią rzuca się na umocnione pozycje, gromadzi góry trupów, krwią swoją obficie zalewa przemarzłą ziemię i znowu, i znowu idzie w bój. To działo się w centrum, na skrzydłach zaś japończycy nie tylko naciskali, lecz i okrążali. Minęło długich czternaście dni, i oto japończycy są już na północ od Mukden. „Ataki na front północny odparto” — brzmia doniesienia urzędowe. A więc nieprzyjaciel, który znajdował się na południu, teraz napada nas już od północy. Rzecz jest krytyków wojskowych zbadać, jak się stało; dla nas ważne są nie tyle powody, ile sam smutny i straszliwy fakt.

Wszystcyśmy w ciągu dni tych, zapominając o rozterkach i troskach wewnętrznych, przebywali myślą i sercem tam, na Dalekim Wschodzie. Ze drżeniem odczytywaliśmy telegramy. Z początku zdawało się, że wszystko idzie dobrze. Chwilami zdarzało się coś zatrzważającego, ale spokojny, epicki ton raportów głównego wodza wlewał w serca otuchę. Japończycy okrążają nasze prawe skrzydło — mówiliśmy — ale Kuropatkin dobrze wie o tem. A więc musiał zarządzić odpowiednie środki, zatem niema potrzeby obawiać się o wynik akcji. Oczywiście, że w chwili decydującej on sam, Kuropatkin, obejdzie oddział okrążający, przetrnie mu komunikację z podstawą i rozbije go. Nawet nie wierzący w talent Kuropatkina tym razem byli spokojni. „Sami japończycy swymi ruchami oskrzydłującymi zmuszają Kuropatkina do stanowczości w działaniu, a tego tylko potrzeba” — mówiono.

W miarę jednak rozwoju zdarzeń, w miarę jak coraz jawniej i wyraźniej zarysowywało się obejście naszego prawego skrzydła, w serca zaczęła się wkradać nieokreślona trwoga.

«Czemu Kuropatkin zwleka? czemu pozwała się tak okrążyć?»

Wczoraj nieokreślona trwogę zastąpił lek złowieszczy, a dziś... dziś upadamy w męce pod ciężarem ponurych wieści.

Okrażeni... Japończycy w Mukdenie... Kolej w ich ręku... odwrót z pozycji nad Szache rozpoczęty... podobno nie starczyło amunicji... mówią, że japończycy otoczyli nas zupełnie...

Wszystko to przechodzi z ust do ust i widmo nowego nieszczęścia, okropne widmo, całe spowite wałem trupów, podnosi się nad daleką Mandżuryą, z pół, gdzie czara cierpienia ludzkiego wypełniła się po same brzegi.

Może jednak rzeczywistość nie tak jest jeszcze straszliwą, może Kuropatkin wprowadza w błąd przeciwnika i w chwili, gdy ten gotów będzie święcić zwycięstwo, wymierzy mu cios fatalny?

O! tak by się chciało wierzyć!

Tak długośmy przecie gromadzili nasze siły. Półmilionowa armia stanęła na teatrze wojny i armia ta była naszą nadzieją. Żony nasze i córki pracowały, by ciepło odziać i obuć tę armię, zaopatrzyć ją w niezbędne przedmioty codziennego użytku, pocieszyć jakimś drobiazgiem tak bezgranicznie cierpliwego żołnierza. I czuliśmy wszyscy, że armia nasza, ta krew z krwi i kości narodu rosyjskiego, bliska nam jest pomimo przestrzeni 10,000 wiorst, której ją od nas dzieli.

I czyż ona — ta armia, znowu poniosła klęskę? Cóż to znaczy? kiedyż więc zaczniemy zwyciężać?

A z pół Mandżuryi lecą do nas jęki rannych, przedśmiertne okrzyki umierających. Izdaje się nam, że krzyki te i jęki pełne są wyrzutni i bolesnego pytania...

I chcielibyśmy gdzie uciec, ukryć się, chcielibyśmy zapomnieć, ale hekatomba trupów braci naszych, hekatomba wciąż jeszcze rosnąca, wciąż zwiększająca rozmiary, zagraża nam ucieczkę, odpędza zapomnienie...

Ale może klęska jeszcze nie zapadła?...

Jeśli to być może, jeśli być może, niechaj ominie nas ten kielich! Czyż spełnić go trzeba koniecznie, by mocno stanąć na nogach po zastarzanej chorobie?...

«Nowosti» umieściły znowu artykuł wstępny, nawołujący do zawarcia pokoju.

«Przesiadanie pod Mukdenem zbliżyło się ku swojemu rozwiązaniu.

«Cóż atoli może oznaczać taka porażka w warunkach teraźniejszych? Ani mniej, ani więcej, tylko przegraną kampanii, albowiem nie należy zapominać, że świeże walki pod Mukdenem ilością ofiar prześcignęły wszystkie poprzednie bitwy. A żeby wznowić kampanię, potrzebaby co najmniej jeszcze 400,000 żołnierzy,

których niepodobna w krótkim czasie zgromadzić.

«Czemże objaśnić ten bardziej aniżeli opłakany wynik?

«Specjalny sprawozdawca wojskowy «Tempsa» całkiem zasadnie utrzymuje, że niczego innego nie można było nawet oczekiwać. Japończycy, jego zdaniem, oddawna już odgadli sekret prowadzenia wojny przez Rosyan. Przekonali się oni o zupełnej bierności i wypadkowości ich oporu. Ta bierność i ta wypadkowość leży w działaniach wodza naczelnego. Zalety wojska nie podlegają żadnej wątpliwości i oddawna są ocenione przez naszych wrogów. Jakikolwiek armie przyślanoby na pomoc armii czynnej, trudno spodziewać się ztąd korzyści. Jedyne wzgórze Putilowskie, zdobyte na japończykach po ciężkich stratach, i to wzgórze oddano im napowrót...

«Prasa zagraniczna przygotowała już objaśnienie, że generał Kuropatkin cofa się od Mukdena ku swojej podstawie operacyjnej. Gdzie atoli leży ta sławna podstawa? Z początku był nią Liaojan, potem Mukden, teraz będzie Telin, a dalej co? Władywostok?! Podstaw operacyjnych jest sporo, ale to źle, że przy ciągłej ich zmianie zmieniają się (na gorsze) i warunki pokoju.

«Dopóki Port Artur nie był zdobyty, można było zawrzeć pokój na pewnych warunkach, mniej lub więcej znośnych. Po upadku Portu Artura armia mogła odejść ku swojej naturalnej podstawie operacyjnej bez zawierania pokoju. Po teraźniejszych zaś bitwach warunki pokoju staną się jeszcze bardziej niedogodnymi. Rzec można, że przy obecnym sposobie prowadzenia wojny coraz mniej a mniej prawdopodobnym staje się zawarcie już nietylko zaszczytnego, lecz cokolwiek znośnego pokoju.»

Biurowy związek inżynierów wszelkich specjalności wysłało do senatora Szydłowskiego list z powodu aresztowania wielu delegatów robotników, wybranych w fabrykach petersburskich dla wzięcia udziału w obradach komisji, która była utworzona dla zbadania przyczyn niezadowolenia robotników petersburskich.

Tekst tego listu podajemy poniżej za dziennikami petersburskimi:

«Obrzymia większość robotników, jak to możemy potwierdzić — piszą inżynierowie petersburscy — przyjęła poważnie i z zaufaniem wezwanie Pańskie do udziału w komisji i wybrała z pośród siebie najlepszych przedstawicieli w charakterze delegatów.

«W poczuciu wielkiej doniosłości włożonego

249)

WUK MIJAŁOWIC.

Do krwawej nocy...

Powieść współczesna.

(Dalszy ciąg — patrz N 55).

Wieczór szybko zapadał, olbrzymie słońce krwawo zachodziło. Nie często taki zachód bywa nad Sawą. Słońce wydaje się wtedy, jak we krwi skapanie.

Draga, przerażona dziwnym odbłaskiem, szybko wybiegła z salonu, w którym meble krwawo przybrały odcień.

Na kor, tarzu dostrzegła jakąś postać, wpatrującą się w zachodzące słońce. Ta postać także wydała się jej jak w purpurze.

Oniemiała z przerażenia i dopiero po pewnym czasie poznała, że był to dobry jej znajomy, Włada, który dziś pełnił służbę.

Podeszła do niego i zapytała bardzo miłym głosem:

— Pan tu?

Włada szybko się odwrócił, wyprostował i odrzekł:

— Dziś na mnie przypadła kolej.

— Inni bawią się w klubie oficerskim?

— Wszyscy nie mogą bawić się — odparł stanowczo. — Trzeba coś i sprawom kraju poświęcić.

— A często więcej niż siły starczą — odpowiedziała Draga, ciesząc się, że wpadła na bardzo dla niej ważny temat rozmowy. — Naprzykład my, panujący. Ach, jakież ciężkie włożono na nas obowiązki!

Obejrzała się. Tuż przy drzwiach stał podoficer pilnujący wejścia.

— Proszę, wejdźmy do pokoju, pomówimy.

I wskazała mu ręką uchylone drzwi.

Weszli.

— Zamknij, proszę cię — mówiła do niego pośpiesznie, układając jednocześnie plan rozmowy — zamknij te drzwi... Wiesz, gdy kobieta raz pokocha, miłość ta pozostaje dla niej na całe życie jedyną. Zdobywa sobie byt, stanowisko, koronę, a tęskni za tamtym.

Włada drgnął.

— Ona — myślał — tęskni za mną...

Przełaskł się tego uczucia. Tak niedawno jeszcze chciał je od siebie jak najdalej odsunąć, a tymczasem ono zaczęło przyoblekać się w rzeczywistość.

— Tak — mówiła dalej Draga, widząc, że słowa jej nie przeszły bez wrażenia — tak, kobieta, gdy się do kogo przywiąże, żyje jego pamięcią...

Mówiła dalej, przytaczając różne przykłady, ale nigdy nie wtrącając swojej osoby, ani męża.

— W najtrudniejszych chwilach życia, w najśrodszych upojeniach przymyka każda z nas o czy i marzy o swoim ideale, o swojej pierwszej miłości...

Zaczęła lkać.

— Pani, królowo — zawołał podrażniony Włada — uspokój się.

— Znam dusze, stargane na całe życie...

— Czas, straszny lekarz, zabliznia podobno najgłębsze rany.

— Mówiono mi to o panach, ale my nieszczęśliwie nienawidzimy czasu, to nasz największy wróg, on nas niszczy i powala. Młodości, za ciebie, za twoją wiosną oddam koronę!

— Oddaj ją, pani, oddaj — zawołał namięt-

nie Włada — porzuc ją! Wróc do dawnej swojej swobody. Po co ci tron, po co ci władza, wszak już osiągnęłaś ją, masz wszystko w swoim ręku...

— Czyżbyś chciał, przyjacielu, żebym...

— Abdykowała.

— Cóż się z mężem stanie?

— Jeśli cię szczerze kocha, niech i on abdykuje...

— Wiem, wiem, opierasz swoje zbawienne rady zapewne na pogrozkach o których tak wiele mówią w Białogrodzie.

Zaciął się trochę. Przypomniała mu się straszna scena, której był naocznym świadkiem w małym domku za miastem. Wszak tam mówiono o konieczności zawiązania spisku, aby usunąć parę monarchów.

Dał słowo honoru, że dochowa sekretu, a tu w tej chwili od skazanej usłyszał słowa, których się sam lękał, którym nie chciał wierzyć.

Był przekonany, że mówi ona prawdę, że powraca na drogę prawd niezbitych, na łono miłości...

— Ta kobieta zawsze ma dużo uczucia, dużo serca. Tak, to niezwykła kobieta.

Powoli budziło się w nim serce ku niej. Przygaszone już płomienie, wybuchły, jak lawina z oddawna już nieczynnego wulkanu, rozrywając zasypany krater. A uczucie silniej wytryska od krateru, burzliwiej pieni się, niż wezbrany potok, szybciej pobudza myśl, która zda się wyprzedzać błyskawicę.

Każde tętno serca, każdy nerw, drga z niezrównaną mocą, wlecia, jak ptak, ku gorze, coraz wyżej i wyżej, szaleje, jak burza na morzu, kręci się, jak wieher, który tumany piasku zwiąja w wysoką trąbę, aby go rozbić w okruszyny.

(d. c. n.)

na nich obowiazku i ciężkiej odpowiedzialności wobec wszystkich robotników petersburskich, delegaci złożyli Waszej Excelencyi szereg najlegalniejszych i najniezbędniejszych warunków dla prawidłowego biegu prac komisji. Zrobili to zupełnie otwarcie i szczerze. Nie uznali Pan za możliwe uwzględnić tych żądań i komisya Pańska zmuszona była zawiesić swą działalność, nie osiągnąwszy zamierzonego celu.

„Związek inżynierów jest zdania, że Pańskim obowiązkiem moralnym jest niezwłocznie stanąć w obronie nietykalności osobistości robotników, którzy Panu zaufali.“

„Nowosti“ przytaczają rozmowę, jaką miał korespondent „Echo de Paris“ z ministrem skarbu r. t. Kokowcwowem:

Minister zapewnił korespondenta, że stan finansowy Rosyi jest pomyślny. Zagranicą Rosya ma 116 milionów rb. w złocie, należących do Banku Państwa; 345 mil. rb. w kasie, co daje możność opłacania kuponów zagranicznych przez trzy lata, jakkolwiek niedawno dzienniki zagraniczne puściły pogłoskę, że Rosya w najbliższej przyszłości nie będzie w stanie zapłacić należności za kupony. W kasach Banku i skarbu państwa leży przeszło miliard złota, co razem ze złotem, znajdującym się zagranicą, wynosi około 1,400 mil. rb.

Dzienniki zagraniczne donoszą, że prezes departamentu Rady Państwa, rz. r. t. Solski, b. kontroler państwa, będzie mianowany prezesem rady ministrów.

«Rus» dowiaduje się, że studenci uniwersytetu petersburskiego, którzy nie powrócą do zajęć, będą wydalenii z uniwersytetu i powołani do służby wojskowej.

W Carskiem Siole, w hotelu Północnym — jak donoszą „St. Piet. Wied.“ — w tych dniach zatrzymano nieznanego człowieka, nie mającego przy sobie żadnych dokumentów. Aresztowany oświadczył, że się nazywa Fok i jest blizkim krewnym gen. Foka, obrońcy Portu Artura. Przy rewizji znaleziono przy nim nabity rewolwer. Co się tyczy pobytu w Carskiem Siole, to oznajmił on, że przybył z Dalekiego Wschodu do Carskiego w celu zwiedzenia tej miejscowości. Wrzekomego Foka oddano w ręce petersburskiej policji śledczej.

Korespondent petersburski «Warsz. Dnienu» donosi, że w ostatnich dniach zaczynają się zaostreć wzajemne stosunki między robotnikami. Utworzyły się grupy, pragnące powrócić do pracy, ale jest też wiele grup takich, które domagają się urzędzenia ogólnego bezrobocia. Pomiedzy jednymi a drugimi grupami było już kilka starć. Położenie materialne robotników, wobec przedłużającego się bezrobocia, jest bardzo ciężkie. Lombardy, zarówno miejskie, jak i prywatne, od rana przepelniane są robotnikami. Projektowane ogólne bezrobocie robotników prawdopodobnie nie dojdzie do skutku, gdyż liczba pragnących pracować wzrasta z dniem każdym. W zakładach rzemieślniczych praca w ostatnich czasach nie była przerywana.

Ogłoszony został następujący rozkaz wojskowy:

„Uznając, że rozmowy wojskowych ze współpracownikami gazet nie dadzą się pogodzić z interesami służby i duchem karności wojskowej, zabrania się wszystkim wojskowym udzielać wiadomości w jakiegokolwiek formie dla zamieszczania ich w gazetach, bez wyjednania na to uprzedniego zezwolenia.“

Tabela wygranych.

W 1-ym dniu ciągnięcia 2 klasy 184 loteryi klasycznej Królestwa Polskiego.

(Tabela nieurzędowa).

Dnia 13 marca 1905 roku.

Rub. 10000 № 6806. Rb. 4000 № 16896. Rb. 2000 № 12969. Rb. 1000 № 228. Rb. 150 №№: 4551 6350 7090 9210 12022 12616 15887 16961 19602 22641

23487. Rb. 60 №№: 260 1658 1870 3189 3630 4555 5169 6174 7755 9571 9658 9836 9923 10156 12218 11240 11646 12016 13259 13898 14267 14352 14755 15865 15677 16336 17490 17637 18190 18633 18692 18996 20173 20625 20755 20807 22092 22660.

Rubli 45 №№: 98 150 212 19 341 46 61 400 12 40 74 88 581 90 98 625 84 778 813 19 96 906 85 93 1030 46 185 293 313 61 455 98 505 629 48 57 88 707 68 848 942 48 87 2022 26 60 73 116 44 48 56 76 240 43 58 78 357 98 401 71 91 514 27 63 822 85 913 85 64 3165 336 39 79 444 93 563 85 631 42 50 746 813 58 4152 58 64 66 99 224 302 5 59 406 513 25 40 57 602 33 57 59 707 39 807 21 31 54 98 913 38 80 5007 53 135 56 218 24 58 79 314 74 410 51 510 30 59 602 49 701 15 804 92 963 82 6055 93 328 57 69 81 91 432 553 614 794 824 78 81 933 7014 35 79 156 69 71 72 212 15 84 370 78 403 33 89 579 602 28 55 711 34 53 82 940 8008 25 95 111 57 51 50 259 87 346 485 541 94 648 63 794 802 31 912 53 79 86 9053 75 139 55 224 329 49 87 96 404 56 59 552 84 93 631 85 95 97 786 59 65 845 922 46 65 77 10067 78 180 310 424 55 91 542 52 93 97 99 703 11 42 924 35 47 75 11025 106 7 201 395 431 38 68 760 840 85 934 48 12045 50 207 537 71 84 94 614 47 834 58 93 960 13117 29 219 23 46 49 73 87 312 20 431 52 86 505 6 7 26 55 74 622 84 98 732 49 63 803 41 44 71 94 99 948 79 14043 54 79 165 75 208 304 61 81 426 31 60 74 81 551 638 67 78 725 60 931 69 81 15010 103 67 246 335 563 72 649 97 910 43 803 18 24 65 909 28 39 88 16025 183 46 206 41 346 75 75 405 29 31 67 626 65 78 90 96 738 67 89 97 843 55 925 85 90 17036 66 127 50 69 92 223 25 86 302 23 38 57 60 64 80 406 39 43 85 584 601 20 776 870 77 78 85 912 18066 76 166 70 72 81 98 216 93 324 79 469 638 728 40 66 94 886 92 915 27 19026 109 21 51 77 96 205 07 13 25 27 46 78 326 53 72 448 85 90 549 689 805 13 40 46 88 89 20020 25 44 98 112 292 305 411 51 600 16 59 97 729 65 800 11 16 23 48 52 53 969 21005 21 133 56 201 29 310 81 436 55 525 50 52 62 618 703 18 34 52 47 83 93 873 95 902 16 63 35 22028 29 39 45 244 324 47 63 65 418 35 61 540 72 74 624 89 92 749 60 85 811 82 97 917 40 78 23003 10 11 12 27 36 57 93 118 22 32 54 58 62 70 255 97 328 75 78 84.

Telegramy

Petersburskiej Agencji Telegraficznej.

Petersburg 13 marca. Od dnia 22 lutego zauważono wzburzenie umysłów wśród włościan powiatu dmitrjewskiego, gub. kurskiej. Dnia 3 marca wzburzenie to ujawniło się napadem na folwark kupca Cyrkina, gdzie zrabowano przeważnie produkty rolniczo-gospodarskie: siano i zboże. Zachęceni powodzeniem, rabusie poszli do sąsiednich majątków, a po drodze przyłączyli się do nich inni włościanie. Zrabowano dwa majątki baronów Mayendorffów: jeden w powiecie dmitrjewskim, a drugi w pow. siewskim, gub. orłowskiej.

Następnie tłum, złożony z 2,000 ludzi, udał się do powiatu głuchowskiego gub. czernihowskiej, zrabował tam i spalił cukrownię Tereszczewki we wsi Michajłowskiej i zrabował po drodze pięć majątków obywatelskich. Gdy gubernatorowie kurski, orłowski i czernihowski, z których każdy miał do swej dyspozycji po batalionie piechoty i po dwa szwadrony jazdy, przybyli na miejsce wypadków, ruch wśród włościan natychmiast ustał. Wojska nawet nie uciekały się do użycia broni, gdyż zjawienie się ich już przywracało spokój. Dnia 8 go marca włościanie zaczęli oddawać zrabowany dobytek; aresztowano kilkuset.

Przy rabunkach nie popełniono nigdzie zabójstw, tylko w jednym miejscu poraniono uradnika, a w drugim miejscu setnika. Przestrzeń, którą objęły te wypadki, nie zajmuje we wszystkich trzech guberniach więcej nad 150 wiorst kwadratowych. Przyczyną stosunkowo znacznego opóźnienia przybycia wojsk i pięciodniowego trwania nieporządków jest to, że miejscowość ta jest zbyt odległą od kolei, gdyż aż o 50 wiorst, a konnica stoi bardzo daleko.

Petersburg 13 marca. Przywóz bez cła węgla kamiennego przez komory celne Królestwa Polskiego przedłożono jeszcze na dwa tygodnie.

Petersburg 13 marca. Naczelnik pierwszej dywizji kawalerji gwardji generał lejtenant ks. Odojewski Masłow został mianowany nakaźnym atamanem wojska dońskiego.

Moskwa, 13 marca. Radni ziemstw w różnych guberniach zwrócili się telegraficznie do ministra spraw wewnętrznych z prośbą o powołanie przedstawicieli ziemstw do komisji, mającej być utworzoną na zasadzie Najwyższego reskryptu z dnia 3 marca.

Moskwa, 13 marca. W Strogonowskiej szkole rysunków technicznych już rozpoczęto jącej.

Symbirsk, 13 marca. Dnia 18 b. m. odbę-

dzie się narada fabrykantów i inspekyi fabrycznej nad sposobem polepszenia bytu robotników.

Minisk, 13 marca. Nocą, do policmajstra Hopfenberga strzelano z rewolwern. Kula przeszła blizko. Sprawca strzału uciekł.

Aleksandrowsk 13 marca. Skutkiem obawy epidemii cholerycznej, koleje zakaspijskie ogłoszono w stanie wojennym.

Batum, 13 marca. Zakład naftowy firmy „Baito“ nie może ładować przybyłego statku rezerwoarowego „Aras“. Zarząd naradza się z przedstawicielami administracji co do uregulowania kwestyi robotniczej.

Jekaterynburg, 13 marca. Przystąpiono do budowy kosztem prywatnym kolei Alapajewsk—Sałda.

Berdjańsk, 13 marca. Wiatr uniósł na pełne morze 100 rybaków na oderwanej krze lodowej. Część już wyratowano. Zarządzono środki ratowania pozostałych.

Petersburg, 13 marca. Najpoddaszny telegram generała-djumenta Kuropatkina z dnia 11 marca donosi, co następuje: Walka bez przerwy w ciągu wielu dni usunęła z szeregow tylko ranionych około 50,000. Cofanie się z Mukden nastąpiło w wyjątkowo ciężkich warunkach. Wojska, stanowiące aryergardy, szły w zupełnym porządku, zatrzymując się na wskazanych pozycjach, ruch zaś taborów, skutkiem ostrzelania przez artylerję japońską około drogi mандарыńskiej, odbywał się z trudnością. We dnie tabory szły, nie trzymając się dróg, a ponieważ miejscowość pomiędzy Mukdenem a Telinem przerywana kilka rzeczek ze spadzistemi brzegami, z tego powodu tabory, kierujące się nie drogą, zmuszone były zatrzymywać się, wyczekując kolei przejścia w bród, co bez względu na przedsięwzięte wszelkie środki, odbywało się powoli. Japończycy przed przejściem do ataku otrzymali znaczne posiłki, co stwierdzono przy oględzinach zabitych i zbadaniu jeńców.

W walkach z rosyjanami, oprócz trzech armij, brała udział cała armia generała Nogi, a oprócz tego nieformowane dywizye także były ściągnięte pod Mukden. Przy łatwości przewozu morzem ukompletowanie armii japońskiej nie tylko utrzymuje się w składzie, przewidzianym etatami, lecz w wielu oddziałach istnieją nadkomplety. Oprócz tego dzięki szeroko zastosowanemu, a zorganizowanemu jeszcze w czasie pokojowym systemowi wywiadowczemu, japończycy doskonale wiedzieli o położeniu wojsk rosyjskich.

Drugi telegram, z dnia 12 marca, donosi: Według raportów naczelnika aryergardy, na odległość strzału od przednich oddziałów rosyjskich stwierdzono obecność sił japońskich w składzie jednej do półtorej dywizji. O poważniejszych starciach doniesień nie było. Według raportów naczelników aryergardy, w drugiej armii przy cofaniu się z Mukden najcięższe walki staczał pierwszy pułk strzelców wachodnio syberyjskich Imienia Jego Cesarskiej Mości. Strzelcy ci musieli przechodzić pod ogniem nieprzyjacielskim nie tylko od zachodu, lecz i pod ogniem nieprzyjaciela, który przedarł się ze wschodu.

Pułkownik Lesz wyprowadził swój pułk ze sztandarem w składzie 3 oficerów i 150 żołnierzy, jak również uratował znajdującą się przy pułku baterję. Wcześniej jeszcze pułk Jego Cesarskiej Mości w walce w dniu 6 marca utracił przeszło 1,000 ludzi. Według raportów o stratach, jakie poniosły inne oddziały, zwraca uwagę pułk jurjewski w 25 dywizji, w którym obecnie znajduje się 619 bagnetów, przy dwóch oficerach.

Tokio, 13 marca. Korespondent Rentera donosi: Oyama raportuje, że japończycy ściągają rosyjan w kierunku północnym. Rosyjanie usiłują bronić się. Przestrzeń 25 mil na północ od Mukden zajęta przez japończyków. W Simintinie aresztowano oficera rosyjskiego z Portu Artura, który złamał dane słowo i nie powrócił do ojczyzny. W Simintinie pochwyciono prowianty, przeznaczone dla rosyjan.

Tokio, 13 marca. „Daily Telegraph“ donosi: Największe straty w liczbie 15,000 ranionych i zabitych poniosła armia g. u. Oku. Raniony został gen. Majdena Imibashi Rosyjanie urowadzili ze sobą chińskiego generała gubernatora z Mukdenem, posądzając go o japońskstwo.

Tokio, 13 marca. Korespondent Reutera donosi, że część piątej armii, wystawionej przeciw rosyjskiemu skrzydłu lewemu, przeszła w jeden dzień 40 mil, co znacznie potoczyło ostateczne zwycięstwo.

Tokio, 13 marca. Koresp. Reutera donosi: Naród japoński traktuje zwycięstwa powściągliwie. Pauje niezwykle spokoj. Jest wezwanie, aby ograniczyć wydatki na użyteczności i oddać zaszczerzone pieniądze na potrzeby wojny, skutkiem czego posypało się już wiele składek. Pisma powiadają, że Japonia będzie dalej prowadziła wojnę i nie uczyni propozycji pokojowych ani wprost, ani przez pośrednictwo.

Paryż, 13 marca. Autentyczne zapewnienie o niezłomnej gotowości Rosji do dalszego prowadzenia wojny, wywołało tu silne wrażenie, kładąc tamę dalszym kombinacjom o prawdopodobieństwie zawarcia pokoju.

Krytyk wojskowy w *«Journal des Débats»* oświadcza, że nie uważa kampanii za przegraną przez Rosję, bez względu na olbrzymie straty przez nią poniesione.

Tientsin, 13 marca. Chińska kolej od poniedziałku zaprzestała ruchu pociągów pomiędzy Kantajcy, Inkou i Sinmintinem, co tłumaczy się żądaniem japończyków, aby kolej przewoziła zapasy bojowe.

Berlin, 13 marca. Biuro Wolffa zapewnia urzędownie, że wiadomość korespondenta szantunskiego *«Morning Postu»* o zawartej jakoby tajnej umowie pomiędzy Niemcami, Rosją i Francją w sprawie Wschodu azjatyckiego, pozbawiona jest wszelkiej podstawy. Mocarstwa te nie zawarły ze sobą żadnej umowy tajnej.

Londyn, 13 marca. *«Morning Post»* donosi z Szaaghaju, że pomiędzy Rosją, Francją a Niemcami nastąpiło porozumienie w sprawie Szantunu, Kwangsi, Mandżurii i Mongolii.

Czifu, 13 marca. Posiedzenie sądu w sprawie zabójstwa francuskiego i niemieckiego agentów wojskowych, nie nie wyjaśniło. Oskarżeni płaczą się w zeznaniach, twierdząc, że dżonka nie miała flagi, chociaż wiozła ona dwie flagi, francuską i niemiecką. Prawdziwość zeznań zachwiana została oświadczeniem, jakoby zabójstwa nie spełnili oskarżeni, ale trzej ich towarzysze, których nie odnaleziono.

Paryż, 13 marca. Rada ministrów będzie zastanawiała się nad wysłaniem ministra kolonii do Indochin. Rozwielmożnienie się dążeń panazyatyckich Japonii i niedostateczność zabezpieczenia Indochin, wywołują to postanowienie ze strony rządu francuskiego.

Konstantynopol, 13 marca. Mówią, że szambelan i dwóch adjutantów sultana zbiegło za granicę. Na dworze wielkie zaniepokojenie.

Filadelfia, 13 marca. Dzienniki donoszą, że tutejszy konsul wenezelański przesłał Rooseveltowi protest, w którym donosi, że wenezelańska policja tajna wykryła w Filadelfii poważne przygotowania do powstania przeciw prezydentowi republiki wenezelańskiej Castro. Zamierzono wysłać do Wenezueli parowiec, naładowany bronią i amunicją.

Otrzymane po południu.

Petersburg, 14 marca (Urzędownie). Najwyższy reskrypt na imię hrabiego Woroncowa-Daszkowa:

Hrabio Ilarionie Iwanowicz! Od czasu włączenia Kaukazu w skład mocarstwa rosyjskiego, celem Moich ukoronowanych Poprzedników i Mojem, było utrwalenie w tym kraju pokoju, dobrobytu i porządku, na zasadach ścisłego zjednoczenia z pozostałymi częściami naszej ojczyzny.

Osiągnięte w tym kierunku powodzenie znacząco się ogólnem dobrobytem ludności kaukaskiej i wybitnymi trudami wielu urodzonych na Kaukazie, poniesionymi dla korzyści i honoru Rosji. W ostatnich czasach, ku wielkiej Mojej boleści, stosunki na Kaukazie zachmurzyły się wzajemnymi starciami między sobą poszczególnych narodowości wypadkami i nieposłuszeństwem władzom, rozruchami, naruszającymi spokojny bieg życia.

Uznając, że rozruchy te są tylko czasowem zjawiskiem, uważam za niezbędne i niecierpiące zwłoki utrwalenie na Kaukazie spokoju, aby i kraj ten przyłączyć do twórczej wewnętrznej pracy, podjętej obecnie w Naszem Państwie, na zasadzie Moich wskazówek. W tym celu Ja mianuję pana Swoim namiestnikiem Kaukazu.

Pańska znajomość tego kraju, nabyta podczas poprzedniej służby na Kaukazie, długoletnie doświadczenie, wypróbowana w pracach na korzyść ojczyzny, wpajają we Mnie silne przekonanie, że na powierzonym Panu obecnie posterunku, z powodzeniem urzeczywistnisz Pau Moje pragnienia, znalazłszy gorliwe współdziałania wśród dobrze myślących ludzi wszystkich stanów i narodów, zaludniających Kaukaz.

Moskwa, 14 marca. Nastąpił zagadkowy wybuch na brzegu rzeki Moskwy naprzeciw murów Krem'a, któremu towarzyszył silny trząsk. Pelicyant odrzucony został o kilkanaście kroków, który ocalał, przestraszywszy się tylko. Na miejscu wypadku nie znaleziono śladu materii wybuchowej.

Kiszyniew, 14 marca. Wiadomość, jakoby rada gubernialna o cholercie postanowiła wyjednać uwolnienie lekarzów od wezwania, niezupełnie prawdziwa. Wniosek ten był uczyniony przez 2 tylko członków, lecz nie uzyskał aprobaty.

Odesa, 14 marca. Pod flagą Czerwonego Krzyża odpłynął stąd parostatek *«Kostroma»*, przerobiony na okręt szpitalny dla eskadry Rozestwieńskiego i zaopatrzony w najnowsze urządzenia i materiały lecznicze.

Londyn, 14 marca. Biuro Reutera donosi, że w Waszyngtonie w kołach dobrze poinformowanych krążą pogłoski, że za tydzień Japonia uczyni krok do zgody, stawiając łagodne warunki, które Rosja niezawodnie przyjmie.

Berlin, 14 marca. *«Koeln. Zeit»* donosi: Ze źródeł urzędowych dowiadujemy się, że w bitwie mukdeńskiej obie armie poniosły znaczne straty, że wskutek tego u obu przeciwników powinno zrodzić się życzenie zakończenia wojny. Wielec poważny sprawozdawca wojenny *«Krentz. Zeitung»* dowodzi, że rosyjanie nie utrzymają się w Telinie i będą zmuszeni cofnąć się do Charbina.

Tokio, 14 marca. Biuro Reutera donosi: Wskutek protestu Rosji, w przedmiocie naruszenia przez Japonię neutralności Chin, urzędownie ogłoszono, że wiadomość, jakoby japończycy przeszli przez Mongolię, jest nieprawdziwa. Japończycy nie wkraczali do Mongolii, natomiast rosyjanie oddawna już otrzymywali z Mongolii produkty żywności, na potwierdzenie tych słów przytoczono 6 wypadków.

Londyn, 14 marca. Poselstwo angielskie jest jeszcze w Kabulu, przez dwa tygodnie nie mogło się widzieć z emirem z powodu jego choroby. Niewielu osobom pozwolono znoś się z poselstwem. Na zapytanie kupców rosyjskich, emir odpowiedział, że przybycie ich obecne do Kabulu z powodu chłódów jest nie na czasie, doradził im, aby nawiązali stosunki z Turkestanem, tudzież polecił gubernatorowi Afganistanu, aby zakupił wszystkie towary, które nie zostaną sprzedane.

Konstantynopol 14 marca. Porta komunikuje poselstwu wiadomość, o starciu się wojsk tureckich z oddziałem powstańców 50 ludzi, około Gradiszcze, przyczem zdobyto 12 karabinów, bomby i 1 działko z przodu nabijane.

Hong-kong 14 marca. *«Daily Mail»* donosi, że w dniu 10 marca, parostatek *«Deiszon»* zawążył niedaleko wysp Filipińskich, flotę japońską, złożoną z 15 okrętów wojennych, która powoli płynęła ku wschodowi.

Sudan, 14 marca. Przybyła tu z Marokko eskadra rosyjska pod dowództwem Niebogotowa, złożona z 4 pancerników, 1 krążownika, 3 okrętów transportów rosyjskich, holownika i 3 okrętów transportowych zagranicznych.

Londyn, 14 marca. Poselstwo japońskie donosi, że rosyjanie spalili magazyny żywności w Maczetunie i w innych miejscowościach.

Wszystkim tym, którzy odprowadzili drogę nam zwłoki na miejsce wiecznego spoczynku
ś. + p.
Bolesława Wierzbickiego,
składa serdeczne podziękowanie i — za uznanie — panu Dobrancowi w smutku pogrążona **Zona.** 277

Z WARSZAWY.

(Telefonem).

— Dziś rozpoczęto lekcyę w szkole handlowej, utrzymywanej przez zgromadzenie kupieckie.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE.

Stacji centralnej K. E. Ł.

Data.	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %.	Kierunek siły wiatru.	Uwagi.
13 III 1 pop.	737.0	+10.4	63	Pc Z 4	Z dnia 13, III Temperatura max. +10.5 C.
13 III 9 w.	739.3	+ 7.8	86	Pc Z 1	Temperatura min. +2.7° C
14/III 7 r.	739.1	+ 4.2	97	Pc W 1	Opadu 6.4

LISTA PRZYJEZDNYCH.

HOTEL VICTORIA. Nowosielski z Kalisza — Hasfeld z Będzina — Krotowski z Słupcy — Jakubowicz z Warszawy — Karpeliowicz z Warszawy — Cukierwar z Warszawy — Szmolke z Warszawy — Vorber z Zabłudowska — Dr. Falkenberg z Ostrołeki — Tinapp z Berlina.

Ambulatoryum bezpłatne Chr. Tow. dobr. (Dzielnia 52).

Rozkład godzin przyjęć:

Choroby	Lekarze	dni	godz.
Choroby wewnętrzne	L. Bernhardt	środa i sobota	10—11
	L. Fankanowski	wtorek i piątek	3—4
	H. Olszewski	poniedziałek	4—5
Choroby dzieci	L. Bondy	środa i sobota	2—3
	J. Brudziński	wtorek i piątek	9—10
	J. Jokiel	środa	1—2
	T. Staweno	czwart. i sobota	12—1
	A. Tomaszewski	(poniedziałek (czwartek	1—2 2—3
Choroby wewnętrzne i dzieci	W. Gajewicz	poniedz. i czwart.	3—4
	K. Haberland	wtorek i piątek	2—3
	Kaczmarkiewicz	(poniedziałek (piątek	2—3 12—1
	J. Lohrer	wtorek i sobota	4—5
Choroby nerwowe	F. Lukaszewicz	piątek	11—12
	A. Rząd	wtorek i sobota	1—2
	K. Wiśniewski	środa i sobota	9—10
Choroby kobiece	H. Bräutigam	wtorek	1—2
	E. Mittelstaedt	środa i sobota	11—12
Choroby chirurgiczne	M. Bełżyński	poniedziałek	12—1
	K. Brzozowski	czwartek	1—2
Choroby gardła, nosa i uszu	Ks. Jasiński	środa	11—12
	E. Jasiński	środa i sobota	2—3
Choroby oczne	A. Krusche	wtorek i piątek	1—2
	Jul. Grabowski	wtorek i piątek	11—12
Choroby skórne i weneryczne	J. Pieniążek	pon. środa i sobota	12—1
	W. Garliński	poniedz. i czwart.	2—3
	J. Koliński	środa i sobota	9—10
Choroby zębów i jamy ustnej	J. Michalski	wtorek i piątek	2—3
	Z. Gole	wtor. czwart. i sobota	12—1
Warszawskie wydawnictwo muzyczne „K. Dworzaczka i R. Etliśa“	G. Lohrer	poniedziałek	12—1
	F. Skusiewicz	poniedz. i piątek	4—5
Warszawskie wydawnictwo muzyczne „K. Dworzaczka i R. Etliśa“	A. Leszczyński	poniedziałek	9—10

Warszawskie wydawnictwo muzyczne

„K. Dworzaczka i R. Etliśa“

poleca różne utwory

ALOJZEGO DWORZACZKA

na fortepian, na śpiew solo z towarzyszeniem fortepianu, duży wybór pieśni na chór męzki, na skrzypce z towarzyszeniem fortepianu, kwartet smyczkowy (Op. 24 № 1).

Wysły świeżo z druku: „Helenówka“ — polka, „Łodzianka“ — polka-mazurka, „Faworytka“ — polka, oraz walec „Moje Kochanie“ i „Moment d'or“ (złota chwila).

Zadać we wszystkich księgarniach.

Skład główny u Gebethnera i Wolffa, w Warszawie.

PATENTY

NA WYNAZAKI MARKI MODELE. WYRAŻA SPECJALNIE

INŻ. D. FRAENKEL.

Warszawa, ul. Królewska 31.

W Łodzi M. NEDELMAN, ul. Andrzeja 7.

WIOSNA. 1905. LATO. Otwarcie Sezonu.

NADESZYŁY OSTATNIE NOWOŚCI NAJMODNIEJSZYCH
MATERIAŁÓW NA UBIORY DAMSKIE I MĘSKIE. POLECA-
JĄC SIĘ ŁASKAWYM WZGLĘDEM SZANOWNEJ PUBLICZ-
NOSCI, PISZĘ SIĘ

Z POWAŻANIEM

E. SZMECHEL

Magazyn ubiorów męskich, damskich i dziecięcych.

Naftowe światło żarowe.

Poważne zamiejscowe Towarzystwo Akcyjne poszukuje
na dogodnych warunkach ruchliwych **agentów** z kaucją
na większe miasta Królestwa Polskiego. Oferty pod „Licht“
należy wysłać do dnia 28 marca do Biura Ogłoszeń F.
Sicard, Ryga, Grosse Pferdstrasse 17. 275-6-1

ZAKŁAD LECZNICZY

D-rów R. Skibińskiego, A. Tochtermana, J. Watteny i T. Zaborowskiego
Łódź, ul. Podleśna № 15.

**Hydroterapia. Kąpiele elektryczne (świetlne i wodne), mineralne,
gazowe. Masaż.
Gabinet Roentgenowski.**
Dla przychodzących od 7 rano do 8-jej wieczorem. 57

Fabryka wyrobów powroźniczych

K. Milińskiego

ul. PAŃSKA № 9, 958-r-121

Poleca swoje wyroby: Liny, Pasy do transmisji, Szpagaty, Taśmy,
Sznurowy, Siecie i t. p.

KAUCYONOWANY KANTOR

„PRACA“

Łódź, Piotrkowska 120

poleca: freblówki, bony różnych narodowości, gospodynie wiejskie i miejskie,
osoby do pielęgnowania chorych, ogrodników, kucharek, lokajów,
1525 woźnych, portyerów, bufetowe, krawcowe, praczki, kucharki, młodsze,
r-61 niańki i służbę. Rekomenduje tylko z dobrymi świadectwami.
Woźni obowiązani przy zgodzie przedstawić znak firmowy „Praca“.

Koks kowalski i giserski

poleca

KAROL SOMYA

Skład Artykułów Technicznych, Żelaza i Stali.

Piotrkowska 192. 238-6-4

Laboratorium St. GÓRSKIEGO,

Warszawa, Leszno 12,
odznaczony na wystawach medalami: złotym i srebrnym za dobroć i skuteczność
wyrobów, poleca:

„**AGATOL**“ tymcylowy proszek, dla osób dbających o zdrowie i czyste **ZĘBY** jest najlepszym dla dezynfekcji ust oraz zabezpieczenia zębów od próchnienia i bólu. Cena 20 i 35 kop.
Żądać wszędzie 52-30-12

Konserwator włosów według dra Lassara, zapobiega i powstrzymuje wypadanie włosów, pobudza je do porostu, usuwa łupież i mikrob. Cena rb. 2.25. 1.25 i 80 kop.

Do nabycia w księgarni R. Szatkłego i we wszystkich księgarniach popularne 2 dziełka

Małżeństwo i Rzerzączka Przymiot i jego leczenie

przez **D-ra Iz. Abrutina**, ordynatora oddziału chorób wenerycznych i skórnych w szpitalu Poznańskich w Łodzi. 759-d-90

W zakładzie, Południowa 11, A. CHRZĄSZCZEWSKIEJ

pod nadzorem lekarza, stosuje się **Gimnastyka Szwedzka** specjalna, połączona z masażem, dla rzeźmicznych, nerwowych, w skrzywieniach, nieprawidłowym układzie ramion, wadliwym chodzeniu itd. Również pedagogiczna gimnastyka dla Pań i dzieci w kompletach. Ceny bardzo przystępne. 1553r45

Dla chrześcijańskiej

i lubiącej spokój i czystość rodziny, z powodu wyjazdu do odstepienia od kwietnia r. b. **4 pokoje z kuchnią, przedpokojem** i wszelkimi wygodami. Juliusza 30 m. 8. 245-3-3

Handel win

do odstepienia. Oferty proszę składać w Admin. „Rozwoju“ pod H. W. 244 3 3

Choroby weneryczne, moczopłciowe i skórne

Dr. St. LEWKOWICZ

Zachodnia № 33

(obok lombardu akcyjnego).

Dla panów od 8-11 r. i od 6-8, dla dam od g. 5-6. c-127

W niedziele i święta od 9-12 i od 3-6.

Dr. I. Krukowski

Choroby wewnętrzne i dziecięce

Przyjmuje rano od 10-jej-11-jej i od 4-5½ po poł.

Łódź, ulica PIOTRKOWSKA № 88. 212-0-10

Dr. F. Klozenberg

przyjmuje

z chorobami wewnętrznymi, spec. nerwowymi (leczenie elektrycznością) od 9-10 r. i 5-7 popołud. **Dzielną 25.** 277-15-1

Dr. E. Sonnenberg

choroby skórne, dróg moczowych i weneryczne,

CEGIELNIANA 14,

od 11-1 i 4-8. 246-r-3

Dr. A. Groszlik

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.

Od 8½-11½ r. 6-8 wiecz., paule 5-6 popołudniu.

W niedziele i święta 9 r. do 1 pop.

Cegielniana 23. 1608 d 102

Polecamy!!! Polecamy!!!

na sezon bieżący najlepszy, najmodniejszy magazyn **OKRYĆ DAMSKICH i kostyumów spacerowych, DRABIKOWSKIEGO, PIOTRKOWSKA № 163.** Stosuję się do nowoczesnych wymagań mody. Roboty wykonywam z własnych i powierzchniowych materiałów z całą elegancją i gustem. 223-6-4

Aleksander Babicki

Adwokat Prziścięły,

powrócił do swych zajęć, PRZEJAZD Nr. 8,

przyjmuje od 5 do 7 popołudniu. 271-4-1

ULICA PRZEJAZD № 12.

Egzystująca od lat 14 w Łodzi

Pracownia haftów 1156

i znaczenia bielizny

D. MAZURKIEWICZOWEJ

ulica Przejazd № 12, m. 14,

w podwórzu, w oficynie, II piętro,

przyjmuje wszelkie roboty w zakresie haftu wchodzące, wykonywa takowe starannie na czas oznaczony, po możliwie niskich cenach.

Przyjmuje się uczennice.

ULICA PRZEJAZD № 12.

Zaginął pudel czarny

z obrozą na szyi, ostrzyżony do połowy, wabi się „Nero“. Łaskawy znalazca zechce odprowadzić go za sowitem wynagrodzeniem na ul. Milsza 29 do Kamińskiego. 273-3-1

Rada Opiekuńcza

KURSÓW HANDLOWYCH WIECZORNYCH

przy Stowarzyszeniu Wzajemnej Pomocy Pracowników Handlowych m. Łodzi 270-3

podaje do wiadomości, że **lekcye na kursach rozpoczną się w d. 7 [20] marca r. b.**

Kaucyonowane Biuro Nauczycielskie

Feliksi Arlet

w Łodzi

ul. Przejazd № 8. 19-52-8

Drobne ogłoszenia.

Askanas, p. Adwokata Przys., Cegielniana 7. Sprawy sądowe. Porady prawne. Redakcja kontraktów, wszelkich aktów prawnych, próśb i podań do wszelkich władz. 308-3-3

Bryczka do sprzedania. Skwerowa 10, stróż wskaze. 311-3.-3

Do sprzedania 2 sieczkarnie, bormaszyna, miech większy, kowadło i w. i. Wiadomość u S. Suwałskiego, ul. Wysoka № 18. 328-3-1

Fortepian do egzercytowania u mnie w domu. Widzewska 104 m. 31. 307-3sw3

Gospodyni, znająca się na gospodarstwie i na kuchni, poszukuje zajęcia. Konstantynowska 56 m. 19. 335-1

Gorsety szyją — eleganckie i wygodne. Przyjmuję gorsety do reperacji i prania. Pracownia, istniejąca trzy lata przy ul. Andrzeja 37, przeniesiona została na ul. Mikołajewską № 53 m. 7. Kędzińska. 1785-3-3

Młodzieniec z prowincji, lat 17, poszukuje miejsca do handlu kolonialnego na praktykę. Oferty przyjmuje „Rozwoj“ pod „Młodzieniec“. 327-3-1

Młody człowiek z ładnym charakterem pisma poszukuje do przepisywania w języku polskim i rosyjskim. Oferty w Administracji „Rozwoju“ pod B. R. M. I. 172-d-

Mebli czarnych garnitur, pluszem krytych, do sprzedania. Obejrzyć można od 10 do 2 ej, Wschodnia nr. 66, stróż wskaze. 316-6-5

Magazyn ubiorów dziecięcych, Piotrkowska 89, poszukuje panienek zdolnych i starannych do szycia palt i zakletoń dziecięcych. Wynagrodzenie dobre. 334-3-1

Osoba młoda, szyjąca zrzęcznie, poszukuje zajęcia. Oferty składać w Administracji „Rozwoju“ dla „Mimozy“. 277-3-3

Obiady gospodarskie w domu prywatnym po 35 kop. Ulica Pusta № 3, na parterze. 1334

Potrzebna kobieta do sprzątanja. Piotrkowska 92, zakład fryzjerski. 326-2-2

Potrzebna zdolna osoba, znająca krój i szycie, do magazyinu ubiorów dziecięcych. A Pawlik, Piotrkowska 69. 336-2-1

Poszukuje się zaraz pokoju z osobnym wejściem przy inteligentnej rodzinie z całodziennym utrzymaniem. Łaskawe oferty proszę składać w Administracji „Rozwoju“ pod „M. F.“ 331-3-1

Potrzebna zdolna staniczarka, Benedykta № 20 m. 12. 332-3-1

Służba domowa. Gospodynie, kucharek, kucharki, lokajów, pokojówki i t. d. poleca z dobrymi świadectwami nowo-otworzony kantor, ul. Andrzeja № 1. 333-6-1

Sklepowa poszukuje miejsca do zakładu rzeźniczego. Wiadomość w sklepie, Piotrkowska 188. 319-3-3

Są do sprzedania 2 osady 15 morgowe z zabudowaniami gospodarskimi i laskiem, wszystko w dobrym stanie, we wsi Ciszewie pod Rokicznami, blisko kolei wiedeńskiej. Wiadomość na miejscu u Jana Miarek. 329-3-1

Zaginął paszport na imię Franciszki Kurowskiej, wydany z gminy Gospodarz. 321-3-3

Zaginął paszport na imię Józefa Łachcińskiego, wydany z gminy Wiskitki, gub. warszawskiej. 330-3-1

25 rb. miesięcznie dla dwóch młodych ludzi za wynajęcie pokoju umeblowanego z utrzymaniem zaraz. Widzewska 86 m. 2. 295-4-3

RADA ZARZĄDZAJĄCA

Towarzystwa drogi żelaznej

Warszawsko-Wiedeńskiej

W powołaniu się na ogłoszenie z dnia 22 lutego (7 marca) r. b., ma zaszczyt zawiadomić, że

Nadzwyczajne Zgromadzenie Ogólne

akcyonaryuszów odbędzie się w dniu 5 (18) kwietnia r. b. o godzinie 10 rano, w gmachu Dyrekcji drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej w Warszawie, Aleje Jerozolimskie № 86.

Zgromadzeniu temu przedstawiony będzie wniosek Rady o zatwierdzenie:

etatu dochodów i rozchodów na rok 1905, oraz

dotychczasowych sum na zwiększenie uposażenia służby drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, zgodnie z uchwałą Rady Zarządzającej, zapadłą na posiedzeniu z dnia 11 (24) lutego 1905 roku.

Dla ważności powzięć się mających uchwał, na Zgromadzeniu tem winno być obecnych, w myśl przepisu § 26 Ustawy Towarzystwa, przynajmniej 40 akcyonaryuszów, posiadających łącznie najmniej $\frac{1}{5}$ część wszystkich wypuszczonych akcji.

Akcyonaryusz, zamierzający uczestniczyć w rzeczonych Zgromadzeniach, winien złożyć najpóźniej d. 26 marca (8 kwietnia) r. b. do godziny 2-ej po południu, akcje właściwe lub pożyczkowe, w ilości najmniej sztuk 40, w kasie głównej Towarzystwa w Warszawie, lub w instytucjach kredytowych, istniejących w Rosji na zasadzie Najwyżej zatwierdzonych Ustaw albo też w jednym z niżej wymienionych domów bankierskich:

w **Berlinie** — w Dyrekcji „Towarzystwa Dyskontowego“, w Banku Kredytowym Środkowych Niemiec, w Berliner Handels-Gesellschaft lub u pp. Mendelsohn et C-ie;

w **Wrocławiu** — w Kasie Zjednoczenia Bankowego Szlązkiego;

w **Frankfurcie** n/M. — w Dyrekcji „Disconto Gesellschaft“;

w **Dreznie** — w Banku Drezdeńskim;

w **Amsterdamie** — w domu bankierskim Lippman, Rozenhal et C-ie;

w **Brukseli** — w domu bankierskim Balsler i Sp.;

w **Krakowie** — w Banku Galicyjskim dla Handlu i Przemysłu;

Akcyje złożone być winny przy załączeniu specyfikacji numerów, spisanej w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisanej przez właściciela akcji.

Instytucja kredytowa, oznacza na obu egzemplarzach datę składu akcji, z zastrzeżeniem, że akcyje nie będą wydane ich właścicielowi przed dniem następującym po Ogólnych Zgromadzeniach.

Jeden egzemplarz specyfikacji zwraca się deponentowi, jako dowód składu akcji, a zarazem, jako tytuł do odbioru takowych, drugi zaś egzemplarz winien być przesłany Radzie Zarządzającej drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej.

Z chwilą expiracji terminu składu akcji, instytucje kredytowe obowiązane są niezwłocznie zawiadomić depeszą Radę Zarządzającą drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej o liczbie akcyonaryuszów, którzy akcyje złożyli, jak również o ilości akcji przez nich zdeponowanych.

Zwrot akcji nie może nastąpić wcześniej, niż w dniu następującym po Zgromadzeniach.

Za tytuł do uczestnictwa w Ogólnych Zgromadzeniach służą nadto akcyje zdeponowane stosownie do §§ 10 i 14 Ustawy Towarzystwa, w Kasie Głównej tegoż Towarzystwa, niemniej i poświadczenia Banku Państwa, jego filij i oddziałów, jak również prywatnych instytucji kredytowych, funkcjonujących w Rosji na podstawie Najwyżej zatwierdzonych ustaw, w reszcie wymienionych powyżej zagranicznych domów bankierskich na złożone tamże akcyje, byle skład ich nastąpił w terminie do zdeponowania akcji oznaczonym.

W tych poświadczeniach mają być wykazane numery akcji z zastrzeżeniem, że akcyje nie będą wydane przed dniem następującym po Zgromadzeniach Ogólnych.

Akcyje złożone w instytucji kredytowej, tytułem kancji dla tej instytucji lub też dla osób trzecich, nie dają prawa do uczestniczenia w Zgromadzeniu Ogólnym.

Rzeczywistość składu lub depozytu akcji w prywatnych instytucjach kredytowych winna być na żądanie Towarzystwa drogi żel. Warszawsko-Wiedeńskiej poświadczona przez regenta lub inną urzędową osobę, lub też może być sprawdzona przez delegata tegoż Towarzystwa.

Koszty dopełnienia tych formalności, jako też opłata za skład akcji, wydatki na przesyłkę pocztową i poświadczenie składu przez regenta lub inną urzędową osobę ponosi właściciel akcji.

Na mocy § 26 Ustawy Towarzystwa akcyonaryusz może prawo uczestnictwa w Zgromadzeniach Ogólnych przełać na innego akcyonaryusza, udział w tychże Zgromadzeniach biorącego, za udzieleniem prywatnego pełnomocnictwa.

Warszawa, dnia 25 lutego (10 marca) 1904 r.

Дозволено Цензурою, Гор. Лодзь, 1 Марта 1905 г.